

МАГІЧНА
чайна
КРАМНИЧКА
ВАНЕССИ Ю
в ПАРИЖІ

Розелль Лім

Таке буяння почуттів особливо
сподобається відчайдушним
романтикам.

Publishers Weekly

Roselle Lim

Vanessa Yu's
magical
Paris
tea shop

Розелль Лім

Магічна
чайна
крамничка
Ванесси Ю
в Парижі

Харків

2022

Роберту, ton coeur et ta vie¹,
і моєму улюбленому місту — Парижу!

¹ Моє серце, моє життя (фр.). (Тут і далі прим. пер.)

Розділ перший

Я передбачила майбутнє у свій день народження, коли мені виповнилося три роки. Мої тітки попивали чай, а мати залишила своє горнятко на маленькому столику біля дивана. Як і будь-яка допитлива дитина, я намагалася уподібнитися старшим жіночкам: потяглася маленькими рученятами до керамічного горнятка без ручки. Пальчики не могли обхопити всю його опуклість. Я сьорбнула. А тоді взялася видивлятися, як на дні кружляють чайні листочки. У мене все попливло перед очима, а рот наповнився гірким присмаком грейпфрутової шкірки.

«Хофстри переїздять. Джефф більше не кохає Рейчел».

Я заплакала і впала на підлогу, не в змозі впоратися зі смутком, який мене охопив. Тітоньки заметушилися довкола мене, а мама міцно пригорнула до себе. Вони щось шепотіли китайською на діалекті міньнань, але я чула лише одне ім'я — то було ім'я моєї тітки Евелін.

Будь-яка можливість зробити вибір у житті згасала, як ті свічки на моєму святковому торті.

Кожне передбачення має свій смак. Нова сімейна бізнес-авантюра гостра на смак — як-от шмат смаженої свинини. А сварка в родині гірка — то вже як купа залежаного сміття, як горня холодного чаю. Щасливий випадок, приміром, коли завагітніла тітонька Нінг і в неї народилася солоденька донечка, — він солодкий, як серединка добре просмажених китайських кунжутних кульок.

Останнє щасливе передбачення я зробила чотири місяці тому — воно стосувалося весілля моєї кузини Синтії. Привело воно мене, мою тітку та дядька до Вільямса Сономи, щоб ми могли познайомитися з процедурою реєстрації

шлюбу. Три тижні тому в улюбленій галереї я придбала кузині абстрактну картину, виконану в різних техніках. Ми вирішили, що ідеальним місцем для цього витвору мистецтва буде вітальня й висітиме він там над її улюбленим низеньким, мінімалістичним, із березового дерева фуршетним столиком. Сьогодні ж я ходила за тіткою та дядьком назирці — допомагала робити закупки та подарунки для Синтії.

У крамниці, куди ми зайшли, на позолочених дерев'яних полицях виблискував своїми боками металевий посуд, а поряд із ним було викладено столове начиння. Але все це мене не цікавило. Я вважала, що дарувати треба не каструлі та пательні, а картини.

Тітка Фей торкнулася моєї руки.

— І справді, навіщо їй той посуд? Та ще й стільки всього. Адже дівчина не вмє і не любить куховарити.

— Можливо, згодиться для натхнення, — висловила я припущення. — Колись же вона та навчиться!

Ані я, ані Синтія терпіти не можемо куховарити, тож компенсуємо таке невміння цілою бібліотекою меню на виніс з найкращих ресторанів. Онлайн-формат меню зберігаємо для зручності, а паперовий тримаємо як трофеї.

І хоча я вже знала, що це весілля невдовзі відбудеться, хоч і любила свою кузину, мене все одно охопив неспокій. Коли Синтія вийде заміж, я залишуся найстаршою неодруженою кузиною. Самотність означає, що, коли збиратиметься велика родина, тобі не минути її прискіпливої уваги й нікуди не подітися від набридлих запитань. Моя кузина Честер дуже влучно характеризувала мій стан на цих зібраннях: «Ти стоїш гола, вразлива, і ніхто з родичів тобі навіть фігового листка не дасть». Як на мене, жарт просто ідеальний, і я їй вдячна за висловлене бодай у такий спосіб співчуття.

Дядько Майкл, стоячи перед полицями, вивчав набір форм для випічки фірми *Le Creuset* пастельного кольору. Коли він пересунув їх на рівень очей, щоб ліпше роздивитися, вони похитнулися в коробках і злегка заторохтіли, торкнувшись одна одної своїми керамічними боками.

— Гадаю, цей набір буде ідеальним подарунком для Едвіна. Він пече дуже смачні торти «Захер». Минулого тижня Синтія навіть запросила мене в гості, щоб продемонструвати кулінарні здібності свого майбутнього чоловіка.

П'ятдесятилітній дядько Майкл, чоловік жвавий і трохи різкий, був мені найприємніший з-поміж усієї рідні, і часу, проведеного з ним, мені завше було замало.

Як і всі мої тітоньки та дядечки, він народився щонайменше десятьма роками раніше за мене. Дядько нагадував мені Грегорі Пека в китайському варіанті зі стрічки «Римські канікули»¹. Майкл — найдосвідченіший дизайнер величезної фінансової корпорації у Фресно. Мешкав він за три години їзди звідти.

— Ванессо, — промовила тітка, — тепер, коли Синтія виходить заміж, час і тобі подумати про...

Дядько ткнув тітку ліктем просто в ребро.

— Майкле! — Тітка Фей потерла живіт під ребром, удаючи, що їй серйозно дісталось.

— Ідеться про Синтію, а не Ванессу.

Маленька жіночка з темним, елегантно зібраним у жмут волоссям, моя тітонька Фей, була втіленням ідеальної власниці салону: бездоганна шкіра, акуратна зачіска, стильний одяг і ледь уловимі пахощі парфумів «Шанель № 5». Вона знала, що має бездоганно доглянутий вигляд. Тітонька не

¹ Романтична стрічка 1953 року режисера Вільяма Вайлера з Грегорі Пеком та Одрі Гепберн у головних ролях.

з тих, хто ховає свої принади під фальшивою скромністю. За це я її й обожнюю.

Я відійшла подалі від тітки та дядька, які ввічливо сперечалися.

Продавчиня південноазійського походження приблизно мого віку (десь двадцяти п'яти років) з усмішкою на обличчі підійшла до мене.

— Якщо ваші батьки не можуть вирішити, що саме їм вибрати, я можу запропонувати вам подарунковий сертифікат.

Я засміялася.

Безпосереднє спілкування з дядьком та тіткою частенько наводило незнайомих людей на думку, що вони є моїми батьками. А ми лише підігрували таким припущенням, не намагаючись розвіяти непорозуміння.

— Гадаю, вони якось і без мене впораються. Я їм запропоную ідею з подарунковим сертифікатом, якщо вони ні на чому так і не зупиняться.

Я подякувала продавчині й повернулася до своїх «батьків».

— Не тисни на Ванессу. — Дядько Майкл узяв до рук формочки для випікання.

— От через таке не тиснути вона досі самотня. Лінді бракує характеру, щоб правильно налаштувати цю дівчину.

Спроби матері мене одружити почалися, ще відколи я народилася. І відтоді я шосили чиню цьому опір. Тато вважає, що така впертість — класична риса всіх Ю, тож певною мірою такий недолік мені пробачали.

Я кашлянула.

Тітка Фей замовкла й усміхнулася.

— Ми ж задля тебе стараємося.

— Я знаю, — докинув Майкл, — та все ж не певен, що ці старання доречні, Фей.

Він повернувся до продавця:

— Я купую ці формочки.

А по тому звернувся до нас:

— Тепер ви обидві повинні визначитися, де вам хочеться пообідати.

Тітка Фей схопила мене за руку й потягла до вітрин з красивою порцеляною. Серед усього добра в цій крамниці порцеляна мала найпривабливіший вигляд. Вигадливі флористичні візерунки на ній поєднувалися із сучасними дизайнерськими рішеннями та кольорами. Кілька місяців тому я піддалася миттєвому імпульсу й придбала біло-молочні тарілки *La Porcellana Bianca*. Я не встояла перед дизайном — чудово вигнуті, спіралеподібні і дещо скульптурні зображення. Тато похвалив тоді моє доросле рішення й витончений смак, коли ми наминали взяту на виніс курочку тандурі¹.

Тітка Фей стишила голос:

— Є нові прогнози?

Крім традиції грати в маджонг² родина Ю полюбляла у вільний час робити ставки на мої передбачення. Для них я була улюбленою ворожкою. Мій хист визнавали на рівні з китайською нумерологією чи таблицею знаків зодіаку, до яких звертався мій дядько, перш ніж приймати якісь рішення для бізнесу.

— Ні, тітонько. Дякувати богам.

Вона насупилася.

— Може, бодай одне з'явиться під час обіду.

Моя тітка була королевою всіх сімейних пліток. Гадаю, вона обрала кар'єру власниці салону, щоб задовольнити потребу пхати свого носа в чуже просо. якби то плітки були товаром, вона прибрала б до рук весь ринок.

¹ Популярна індійська страва: маринована курка (маринад — йогурт та спеції), запечена в печі тандурі.

² Китайська азартна гра (для чотирьох гравців).

— Тітонько, я не машина для роздавання передбачень.

— Я просто не хочу втратити можливість збільшити статки, якщо вона раптом з'явиться.

До нас підійшов дядько Майкл із покупками в паперовій сумці.

— Фей, можеш іще трішки погуляти крамницею. Мені потрібно поговорити з Ванессою.

— Покличеш мене, якщо вона почне щось таке корисне торочити. — Тітка Фей змахнула рукою й рушила до каси. — Я все ж таки куплю подарунковий сертифікат, і завершимо із цим усім.

Я полегшено зітхнула.

— Дякую, ти мене врятував.

— Ти ж її знаєш. Їй конче потрібно дізнаватися першою всі новини. — Він наморщив носа, через що його окуляри з'їхали набік. — Як ти — тримаєшся?

— Я відчуваю постійний тиск. Знаю, що мама вже щось затіяла, але от що саме... Вона твердо вирішила, що мені є з ким прийти на весілля. Принаймні в тебе в департаменті все гаразд? Як там Джек?

— Добре! Гадаю, я підготував його до сімейного життя. Він буде готовий до весілля Синтії.

Джек Маккрей з'явився в житті дядька Майкла шість місяців тому, коли я запросила Майкла на виставку Джекових світлин і вони там познайомилися. За два місяці я мала нагоду офіційно «піти з ним на побачення» і скуштувати тушковане м'ясо в горщику. Джек — енергійний, запальний фотограф. Його світлини залишалися для мене загадкою. Я хотіла дізнатися більше про предмети, які він використовує, та історії цих світлин. Портрети мого дядька можна було порівняти хіба що з безсоромними листами із зізнаннями в коханні: на світлинах підловили мого дядечка — він був такий веселий. Мені не потрібно було

бути присутньою під час зйомки, щоб зрозуміти, що саме завдяки фотографу на світлинах він був дуже щасливий. І таке я бачила на власні очі багато разів.

Цей чоловік кохав дядька Майкла.

— Може, тобі треба взяти із собою на весілля друга? — спитав він. — Це може на певний час відволікти твою маму від пошуків.

— У мене немає друзів, окрім кузин і кузенів. Одна кузина вже підсунула мені свиню — виходить заміж.

Уся «орда» складалася з двадцяти семи кузин і кузенів чотирьох поколінь. Недостатньо для футбольної гри, але цілком достатньо для того, щоб сформувати влітку дві софтбольні команди. Такі спортивні ігри дуже веселі, але мені більше до душі вечори, проведені за вином та малюванням.

— Якщо ви з тіткою ще не вирішили, де пообідати, у мене є одне місце.

Дядько Майкл подав мені руку і провів до виходу, де на нас уже чекала тітонька Фей.

Дядько Майкл обрав тихий ф'южн-ресторан за десять хвилин звідти. Поки ми переглядали меню, я замовила для нас мангові лассі¹. Дядько та тітка були захоплені розмовою про щедро заправлені піци і суперечку, хто ж із тіток виграє щорічне змагання з маджонгу. Напруження спало з моїх плечей, щойно я спокійно відсьорбнула цей смачний напій.

Раптом мою увагу привернув візерунок золотавих крапельок, що стікали поверхнею скла. Мій шлунок перевернувся, щойно я відчула в роті смак масляних млинців,

¹ Традиційний індійський напій, який готують із прянощів, спецій, фруктів, йогурту та молока (може бути солоним або солодким на смак).

занурених у кленовий сироп. Пророцтво злилося воедино, наче твердий круглий льодяник, торкнулося зубів і вресітти вийшло назовні.

«Джонні планує освідчитися Андрії наступного вівторка, а вона скаже “так”, якщо він прийде з успадкованою каблучкою з жовтим діамантом».

Тітка Фей схопилася зі стільця, поцілувала мене в щоку, вибачилася, взяла телефон і вибігла надвір — немає сумніву, що зараз вона почне поширювати плітки.

Дядько Майкл нахилився і прошепотів:

— Щоразу, коли це трапляється з тобою, що ти відчуваєш?

— Дискомфорт. Стала боліти голова. Раніше такого не було, — відповіла я.

Відчуття щастя, яке щойно забриніло в мені, зникло, як музика з порваних струн арфи. Замість того у правій скроні тепер пульсував біль. Ще донедавна такого не було — коли він виникав, то сприймала це як знак: або я втомлена, або голодна.

— Немає жодних ознак, коли це може статися, — вела я далі. — Мама з моїми тітками часто намагалися вирвати з мене мов кліщами передбачення. Звісно, це ніколи не давало жодного результату. Я просто щаслива, що цього разу не сталося нічого жахливого з її боку.

— Ти говорила з Евелін?

Тітка Евелін — ще одна членкиня родини Ю в Сан-Франциско: але вона з більш заможної її гілки, яка володіє імперією імпорту-експорту чаїв. Моя гілка сімейного дерева Ю, що мешкає в Пало-Альто, керує аудиторською фірмою, яка підтримує чайний бізнес. Ми з нею і не дійшли згоди щодо нашого «подарунка». Востаннє спілкувалися, коли я запросила її на виставку Енді Воргола до Музею сучасного мистецтва Сан-Франциско. Ми не встигли минути ве-

стиблю, а вже посварилися. Вона рушила додому. А я прогулювалася музеєм на самоті.

— Навряд чи вона мною задоволена. Я все своє життя уникала її спроб мене виховати. Щоразу, коли я намагалася поговорити з нею про це, усе закінчувалося сваркою. Хто б міг подумати? На світі стільки людей, а життя звело саме нас двох, — зітхнула я, дивлячись на обідок порожньої склянки. — Вона тільки й думає про правила і те, що їх усім потрібно дотримуватися.

— А втім, у вас обох більше спільного, ніж ви гадаєте. Що ж до цього передбачення, то, певно, воно буде непростим. Якщо це те кільце, про яке я думаю, Джонні доведеться добре поплазувати перед обраницею.

Я стримала смішок.

Тітка Фей повернулася і скрутила губи в гузку.

— Айя¹, це справді буде не просто. Ще раз, ще раз, яке то має бути кільце?

Я повторила опис.

Вона постукала по скроні.

— Нам потрібно знайти кільце. Ми ж знаємо, Джонні сам не впорається. А ця дівчина — справжня знахідка, не можна дозволити їй піти із сім'ї.

Я зиркнула на свого улюбленого дядька, який саме намагався приховати подив.

— Тітонько Фей, можливо, варто спитати дядька Майкла?

— Майкле, кому належить каблучка? — вимогливо спитала я.

— Нінг. Двоюрідна бабуся Ненсі заповіла їй кільце три роки тому.

Обурення тітки Фей наповнило повітря всілякими прокляттями (упереміш діалектом міньнань та мандаринським).

¹ Китайський вигук, який використовують, щоб висловити розчарування.

Моє знання діалекту було мінімальне, воно зводилося до їжі та цифр. Попереднє покоління, що навчалося в китайських школах, добре запам'ятало всі накази китайською мовою, удома ж їхні батьки говорили діалектом мін'нань. Ми з кузинами оминули мовну грамотність, але не уроки музики. Якось дядько Майкл пожартував, що якби наше покоління захотіло зробити симфонію, то воно б це зробило.

— Нінг терпіти його не може. Вона йому каблучку не віддасть, — зашипіла тітка Фей. — Пам'ятаєш сімейний пікнік в Мітчелл-парку? Вона тільки те й робила, що жалілася на нього, казала, що в нього більше металу на обличчі, аніж у цілій автівці «Хонда Цивік».

Дядько Майкл усміхнувся:

— У мене є просте рішення. Хай він запросить її на вечерю. Вишукану, французьку. Для початку йому доведеться поголитися й позичити в Честер якусь стильну одяжину. А ще купити пляшку піно-грі десь за п'ятдесят доларів. Нінг обожнює вина. Це допоможе розтопити кригу.

— Ох, Майкле, який ти розумний. Ось за це я тебе й люблю.

Тітка Фей поплескала його по щоці і повернулася до мене. Від палкого її погляду в мене скронею потік піт.

— Тепер, коли Джонні має намір одружитися...

Мій час спливав.

Розділ другий

Головні функції родини Ю — це симфонія хаосу, і весілля не були винятком. Різноманітні шлюбні церемонії, від традиційних до західних, завжди відбувалися з одним чи двома скандальними зникненнями. Кожен у родині Ю чинив свої вихватки, і Синтія теж: вона перенесла чайну церемонію з родиною нареченого після вечері з десятьма стравами. Синтія б узагалі перенесла всю весільну церемонію на вечір, але її мати, тітка Глорія, стала нахвалятися, що ладна вбити свою молодшу доньку за непослух. Тільки тоді, коли Синтія попередила матір, що в разі, коли мати погодиться перенести чайну церемонію, вона спізниться на власне весілля. Синтія завжди й до школи запізнювалася, попри те що жила за десять хвилин від неї.

Я розслабилася, потрапивши в сад і сидячи в безпечному для мене місці на даху готелю. Вечірній прийом у великій залі не розпочнеться протягом найближчої години. Майкл і Джек склали мені компанію. Джек, якого я представила родині того ж ранку, не знав куди подітися від уваги, яку йому виявляли. Тож опинитися на двадцять поверхів вище від гомінкого зібрання було в наших інтересах.

— Готуйся, — попередив мене дядько Майкл, уриваючи мовчанку. — Твоя мати сказала мені, що сподівається на розвиток стосунків.

Я скривилася. Пальці вчепилися в край вишитого лавандового подолу коктейльної сукні. Дотик до гаптувань і випуклостей красивої ручної вишивки трішки заспокоїв мої оголені нерви.

— Мабуть, він уже тут. Моя мама буває завжди наготові. Джек докинув:

— Весілля — то завжди найкраще місце для таких пасток.

— Синтія мене зрадила. Вона казала, що назавжди залишиться самотньою старою дівочою, щоб тільки не тиснули на нас. А тоді вона зустріла Едвіна. Тепер ще й Джонні... А всі казали, що він ніколи не одружиться.

Ми з кузинами створили союз, у якому вдавалися до наших колективних зусиль домовлятися з батьками. Традиції, яких потрібно дотримуватися, стали темою для спільних обговорень, але найбільш запеклі дебати точилися саме навколо весіль. Ці обговорення ставали такими запальними, що я мимохіть дякувала своїм батькам, котрі були більш розсудливі, аніж бабуся та дідусь. Нові покоління скористалися тим, що попередні заклали зерна непокори. Вони орієнтувалися на цінності Заходу та Америки.

— Мені треба було не оголошувати своїх передбачень щодо Джонні, — поскаржилася я.

Дядько Майкла скинув бровою:

— Справді?

— Та не те щоб, — визнала я.

Ще ніколи я не бачила Джонні таким щасливим, тож нічого не могла вдіяти із собою — аж так хотілося мені поділитися його радістю. Лишень би це все не мало якихось поганих наслідків. Тітки тепер тиснуть щосили. Моя мама більше не скупиться на патрони. Я підтримуватиму стосунки, але не через те, що наді мною зависла загроза договірного шлюбу.

— А я гадав, що ти є четвертим поколінням китайців, — зауважив Джек.

— Це правда, та навряд чи в цих генах закладений сильний материнський інстинкт. — Я потерла скроні. — У них хороші наміри, і я це розумію. Але не можу входити у стосунки доти, доки не навчуся контролювати власні передбачення.

— Не знаю, що воно у твоєму випадку — цікава здатність чи тягар, — роздумливо мовив Джек.

— У цьому є свої мінуси.

У своєму синьому костюмі він стояв біля мого дядька і нагадував мені суворого Пірса Броснана¹. А дядько Майкл свій темно-сірий костюм доповнив золотавою краваткою. Вони могли б прикрасити обкладинку будь-якого часопису, присвяченого чоловічій моді. Джек узяв із собою камеру і фотографував усе весілля — то був його подарунок молодят. Зараз у нього була коротка перерва, тож я відчувала подвійну провинку за те, що заповнюю її своїми наріканнями.

Перш ніж я змогла вибачитися, Джек кинув оком через моє плече — там саме розсувалися двері ліфта.

— О, тітоньки з'явилися!

Джек і дядько Майкл синхронно опинилися біля ліфта і взялися заштовхувати їх у ліфт, а тоді всі зникли за дверима, які одразу зсунулися, і ліфт рушив униз. То було щось подібне до битви при Фермопілах². Мене зворушила їхня самопожертва.

Я заплющила очі і глибоко вдихнула, намагаючись скинути із себе напруження. Пророцтва з'являються, щойно я випиваю напої чи бачу в горнятках. Я уникаю чаю, адже він найпотужніший стимулятор пророцтв. Щойно вип'ю чай, як у мене з'являються чіткі видіння, від яких мене застерігають навіть тітоньки.

Я глянула на годинник. До моєї появи внизу залишалось десять хвилин. Небо розквітало відтінками рожевого, фіолетового, синього та оранжевого, а на небосхилі ще жодної хмаринки. Такий пейзаж був гідний пензля Моне, як, прирімом, його картина «Вестмінстерський палац». Русяві

¹ Пірс Броснан — ірландський актор та продюсер. Найбільш відомий за роллю Джеймса Бонда в чотирьох стрічках цієї серії.

² Героїчна оборона греками у 480 році до нашої ери Фермопільського гірського проходу від перської армії царя Ксеркса. На час битви греками керував спартанський цар Леонід на чолі ядра з трьохсот спартанців.

кучері мого волосся розвівав холодний бриз з моря. Цей вечір надто чудовий, і він не вартий переживань, адже я все одно вже нічого не можу змінити.

Задзвенів дзвінок ліфта.

Я повернулася, сподіваючись, що то повернувся мій улюблений дядечко і його бойфренд.

Зі сріблястих дверей вийшла тітка Евелін. На ній була пастельно-блакитна сукня-футляр і жакет, вишитий бісером. Довге волосся було зібране вгорі, щоб усі могли милуватися її діамантовими сережками. Її карі очі відразу знайшли мене. Вона попрямувала до мене, цокаючи високими підборами мармуровою підлогою.

— Привіт, Ванессо, — сказала тітка Евелін і щиро усмінулася до мене.

Я була певна, що її підіслав дядько Майкл.

— Привіт, — відповіла я. — Як ся маєш?

Ми нахилилися одна до одної, щоб коротко обійнятися і поцілуватися, кожна підставивши щоку. Від неї віяло ароматом шойно зірваних півоній та ванілі. Навіть у свої п'ятдесят вона залишалася однією з найгарніших жінок, яких мені доводилося бачити. Вона була втіленням елегантності високого гатунку. Вона ніколи не дозволяла вмінню бачити майбутнє ставати на заваді своєму успіху та життю. Я їй заздрила.

— Ми скоро відкриємо нову чайну крамницю в Парижі, — відповіла вона. — А ти добре передбачила заручини Джонні.

Я втрималася, щоб не сказати того, що хотіла. Мовляв, я геть не контролюю цих передбачень, а хвалити мене — це все одно, що казати «дякую» автоматичним дверям за те, що вони зачиняються та відчиняються.

— Він щасливий, як і Андрія. Я тішуся, що в моєму передбаченні ніхто не помирає і не потрапляє в халепу.

Тітка Евелін насупилася: